EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.7.2019
COM(2019) 353 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ

Devatenáctá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii

I. ÚVOD

Tato devatenáctá zpráva o pokroku na cestě k vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie zachycuje vývoj ve dvou hlavních pilířích: prvním je boj proti terorismu a organizované trestné činnosti, jakož i proti prostředkům, které je podporují, a druhým pak posílení naší obrany a budování odolnosti vůči uvedeným hrozbám.

Evropané po právu očekávají, že je Evropská unie ochrání a zajistí jim bezpečí. Junckerova Komise považuje bezpečnost za svoji nejvyšší prioritu již od prvního dne svého působení. V „nové strategické agendě 2019-2024“ Evropské rady patří ochrana občanů a ochrana svobod mezi čtyři hlavní priority Unie[1]. Evropská rada rovněž oznámila, že bude dále vynakládat a zintenzivňovat úsilí Unie v rámci boje proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti, přičemž bude mimo jiné zlepšovat spolupráci a sdílení informací a dále rozvíjet společné nástroje.

Díky úzké spolupráci Evropského parlamentu, Rady a Komise se Unii podařilo výrazně pokročit při společném úsilí o vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní Unie a zavést řadu prioritních legislativních iniciativ a provést také množství nelegislativních opatření na podporu svých členských států a zvýšení bezpečnosti občanů[2]. Unie podnikla rozhodné kroky, které mají minimalizovat manévrovací prostor teroristů a dalších pachatelů trestné činnosti a jež spočívají v odstřižení teroristů od prostředků k jejich útokům prostřednictvím zákazu nabývání a používání určitých palných zbraní a výbušnin a omezení přístupu k finančním prostředkům. EU rovněž zintenzivnila sdílení informací mezi členskými státy a odstranila příslušné nedostatky a mezery. Zároveň bojuje proti radikalizaci, chrání Evropany online, potírá kybernetické hrozby, posiluje správu vnějších hranic Unie a prohlubuje mezinárodní spolupráci v oblasti bezpečnosti.

Zároveň řadu prioritních iniciativ v rámci bezpečnostní unie stále neschválili spolunormotvůrci. Tato zpráva v návaznosti na ustavení 9. volebního období Evropského parlamentu dne 2. července 2019:

- stanoví, ve kterých případech by měli spolunormotvůrci přijmout opatření s cílem reagovat na bezprostřední hrozby. Naléhavě nutná jsou zejména opatření k **boji proti teroristické propagandě a radikalizaci online**,
- stanoví prioritní iniciativy projednávané v rámci bezpečnostní unie, které vyžadují další opatření ze strany spolunormotvůrců s cílem zvýšit **kybernetickou bezpečnost**, usnadnit přístup k **elektronickým důkazům** a dokončit práci na silnějších a inteligentnějších informačních systémech pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace,
- poskytuje aktuální informace o naléhavé spolupráci zahájené v březnu 2019 s cílem posoudit a posílit **bezpečnost sítí 5G** na základě vnitrostátních posouzení rizik, která měly členské státy předložit do 15. července 2019,
- reaguje na balíček čtyř zpráv týkajících se **boje proti praní peněz**, které Komise přijala dne 24. července 2019 a jež analyzují současná rizika a problematické aspekty praní peněz a posuzují, jak je příslušný regulační rámec EU uplatňován v soukromém a veřejném sektoru,
- poskytuje aktuální informace o pokroku dosaženém od března 2019[3] při provádění legislativních opatření v rámci bezpečnostní unie, přičemž jednou z hlavních priorit, kterou by měly členské státy urychleně a v úplnosti provést, je interoperabilita informačních systémů,
- hodnotí jednak probíhající činnost zaměřenou na boj proti dezinformacím a na ochranu voleb

[1] https://www.consilium.europa.eu/media/39924/a-new-strategic-agenda-2019-2024-cs.pdf

[2] Opatření jsou uvedena v informačním přehledu: „Bezpečnostní unie: Evropa, která chrání“ (https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/euco-sibiu-security-union_cs.pdf) a v Osmnácté zprávě o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii (COM(2019) 145 final ze dne 20. března 2019).

[3] Viz Osmnáctá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii (COM(2019) 145 final ze dne 20. března 2019).

před kybernetickými hrozbami, jednak úsilí o lepší připravenost a ochranu před bezpečnostními hrozbami, jakož i spolupráci s mezinárodními partnery v bezpečnostních otázkách.

II. PLNĚNÍ LEGISLATIVNÍCH PRIORIT

1. Předcházení radikalizaci v online prostředí a v komunitách

Předcházení radikalizaci je ústředním prvkem reakce EU na terorismus, a to jak v online prostředí, tak v našich komunitách.

Otřesný útok v novozélandském Christchurchi dne 15. března 2019 hrozivým způsobem připomněl, jak lze internet zneužít k teroristickým účelům, ať už za nimi stojí džihádismus, krajně pravicový extremismus, nebo jiná extremistická ideologie. Rychlost a rozsah, v jakém bylo video z útoku v Christchurchi živě přenášeno na různých internetových platformách, zdůraznily, že je naprosto nezbytné, aby internetové platformy měly k dispozici vhodná opatření k zastavení rychlého šíření takového obsahu.

V reakci na to hlavy států nebo předsedové vlád některých členských států a třetích zemí, předseda Komise Juncker a internetové platformy podpořili dne 15. května 2019 **„christchurchskou výzvu k přijetí opatření“**[4], jež stanoví společný postup zaměřený na odstranění teroristického a násilného extremistického obsahu online. Další závazky v tomto ohledu přijaly skupiny zemí G7[5] a G20[6].

Komise již reagovala na zřetelné a aktuální nebezpečí spojené s teroristickým obsahem online **legislativním návrhem**, který předseda Juncker oznámil ve svém projevu o stavu Unie v roce 2018 a který přináší jasný a harmonizovaný právní rámec pro prevenci zneužívání hostingových služeb k šíření teroristického obsahu online[7]. Podle navrhovaných opatření by internetové platformy musely odstranit teroristický obsah do jedné hodiny od přijetí příkazu k odstranění vydaného příslušným orgánem v kterémkoli členském státě. Kromě toho by platformy zneužité k šíření teroristického obsahu měly povinnost přijmout proaktivní opatření, jež by podle jasných pravidel a s jasnými zárukami tento obsah odhalovala a zabraňovala jeho opětovnému zobrazení. Orgány členských států by musely zajistit zvláštní kapacitu k prosazování práva a zdroje k účinnému odhalování teroristického obsahu a vydávání příkazů k jeho odstranění.

Tímto způsobem bude možné zajistit rychlý a účinný celounijní systém a zavést spolehlivé záruky včetně účinných mechanismů pro podávání a vyřizování stížností a zajištění soudního přezkumu. Navrhovaná opatření pomohou zaručit hladké fungování jednotného digitálního trhu a současně zvýšit bezpečnost a důvěru online a posílit záruky svobody projevu a informací.

V Radě se ministři spravedlnosti a vnitřních věcí dohodli na obecném přístupu k návrhu v prosinci 2018. Evropský parlament přijal svůj postoj v prvním čtení v dubnu 2019. **Komise vyzývá oba spolunormotvůrce, aby co nejdříve zahájili interinstitucionální jednání o této prioritní iniciativě k odstranění teroristického obsahu online** s cílem dosáhnout rychlé dohody o regulačním rámci EU s jasnými pravidly a zárukami.

---

4 https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2019/05/15/the-christchurch-call-to-action-to-eliminate-terrorist-and-violent-extremist-content-online.en. Francouzský prezident Emmanuel Macron a novozélandská předsedkyně vlády Jacinda Ardernová vyzvali vedoucí představitele a on-line platformy v Paříži dne 15. května 2019 k zahájení této iniciativy.

5 https://www.elysee.fr/en/g7/2019/04/06/g7-interior-ministers-meeting-what-are-the-outcomes

6 Na zasedání skupiny G20 v Ósace ve dnech 28.–29. června 2019 vedoucí představitelé znovu potvrdili své odhodlání konat a chránit občany před tím, aby byl internet zneužíván k terorismu a násilnému extremismu, jenž vede k terorismu (https://g20.org/pdf/documents/en/FINAL_G20_Statement_on_Preventing_Terrorist_and_VECT.pdf).

7 COM(2018) 640 final ze dne 12. září 2018).

Komise souběžně pokračuje ve spolupráci s online platformami v rámci **internetového fóra EU**[8]. Jak oznámil předseda Juncker na pařížském zasedání dne 15. května 2019 k „christchurchské výzvě k přijetí opatření“, Komise spolu s Europolem začala pracovat na **krizovém protokolu EU**, jenž umožní vládám a internetovým platformám rychle a koordinovaně reagovat na šíření teroristického obsahu online, například bezprostředně po teroristickém útoku. Jde o součást mezinárodního úsilí o provádění uvedené výzvy. Kromě dalších diskusí s členskými státy a příslušným odvětvím a cvičení na simulaci nouzové situace plánovaného na září 2019 svolá Komise dne 7. října 2019 v rámci internetového fóra EU ministerskou schůzku, na níž by měl být krizový protokol EU schválen.

Komise se rovněž nadále snaží **podporovat členské státy a místní subjekty v předcházení radikalizaci a boji proti ní** přímo v místních komunitách po celé Evropě. K tomu je zapotřebí dlouhodobé udržitelné úsilí, na němž se podílejí všichni příslušní aktéři na místní, vnitrostátní i unijní úrovni. **Řídící výbor pro činnosti Unie v oblasti předcházení radikalizaci a boje proti ní**, jenž byl zřízen v srpnu 2018 s cílem poskytovat Komisi poradenství ohledně možností posilování politické reakce EU v této oblasti, zkoumal na svém druhém zasedání dne 17. června 2019 další opatření v prioritních oblastech, jako je radikalizace ve věznicích a boj proti extremistickým ideologiím. **Síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci**[9] financovaná EU, jež propojuje přibližně 5 000 odborníků z řad občanské společnosti, škol a policie, jakož i národní koordinátory a politické činitele, nadále podporuje pracovníky v první linii a odborníky z praxe, jelikož tito lidé mají často nejlepší předpoklady k včasnému rozpoznání varovných signálů radikalizace a nalezení způsobů, jak je řešit.

Nedávná spolupráce odborníků z praxe přispěla k hlubšímu porozumění problematiky krajně pravicového extremismu. V tomto roce zveřejní síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci informační přehledy, jež by měly tvůrcům politik a odborníkům v praxi pomoci identifikovat hlavní formy a projevy krajně pravicového a islámského extremismu, jako jsou hlavní argumenty, jazyk, formy, symboly, typologie a strategie. Vzhledem k tomu, že přední místo v rámci předcházení radikalizaci a boje proti ní zaujímají místní subjekty a **města**, Komise v neposlední řadě podporuje i městské iniciativy zaměřené na boj proti radikalizaci. V návaznosti na konferenci „Města EU proti radikalizaci“ konanou dne 26. února 2019 uspořádal dne 8. července 2019 primátor Štrasburku první schůzku pilotní skupiny přibližně 20 měst, jejímž cílem bylo posílit výměnu osvědčených postupů a zintenzivnit úsilí měst v této oblasti.

Souběžně pokračuje podpora partnerských zemí při řešení radikalizace, jež může vést k terorismu, mimo jiné ve věznicích.

Za účelem boje proti hrozbě, kterou představuje teroristický obsah online, vyzývá Komise Evropský parlament a Radu:

- aby zahájily jednání o legislativním návrhu o prevenci šíření **teroristického obsahu online** s cílem dosáhnout rychlé dohody o regulačním rámci EU s jasnými pravidly a zárukami.

[8] V rámci **internetového fóra EU**, které bylo zahájeno v roce 2015, se scházejí ministři vnitra EU, internetové odvětví a další zúčastněné strany, kteří formou dobrovolného partnerství spolupracují na řešení zneužívání internetu teroristickými skupinami a na zajištění ochrany občanů.

[9] Komise zřídila **síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci** v roce 2011 s cílem propojit pracovníky v první linii a odborníky z praxe. V roce 2015 Komise síť posílila zřízením centra excelence sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci s cílem rozvíjet cílenější pokyny, poskytovat zúčastněným stranám v členských státech podporu a poradenské služby pro a zvyšovat odborné znalosti a dovednosti různých aktérů. Více informací o činnosti sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci viz: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network_en.

2. *Zvýšení kybernetické bezpečnosti*

Kybernetická bezpečnost patří i nadále mezi klíčové bezpečnostní výzvy. EU dosáhla výrazného pokroku[10] v boji proti klasickým kybernetickým hrozbám cílícím na systémy a údaje díky realizaci opatření stanovených ve společném sdělení ze září 2017[11] nazvaném „Odolnost, odrazování a obrana: budování silné kybernetické bezpečnosti pro EU“. Patří mezi ně akt EU o kybernetické bezpečnosti[12], který uděluje trvalý mandát Agentuře Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost, posiluje její roli a vytváří rámec EU pro certifikaci kybernetické bezpečnosti. Komise se rovněž zabývala odvětvovými požadavky, například ve svém doporučení o kybernetické bezpečnosti v odvětví energetiky, které bylo přijato dne 3. dubna 2019[13]. Vzhledem k pokračujícímu nárůstu aktivit subjektů s nekalými úmysly zaměřujících se na různé cíle a různé oběti jsou boj proti kyberkriminalitě a snahy o zvýšení kybernetické bezpečnosti i nadále prioritou činnosti EU.

Evropský parlament a Rada by ještě měly dosáhnout dohody o prioritní iniciativě Komise týkající se **Evropského průmyslového, technologického a výzkumného centra kompetencí pro kybernetickou bezpečnost a sítě národních koordinačních center**[14]. Cílem tohoto návrhu je podpořit technologické a průmyslové kapacity pro kybernetickou bezpečnost a zvýšit konkurenceschopnost evropského odvětví kybernetické bezpečnosti. Oba spolunormotvůrci přijali svůj mandát k vyjednávání v březnu 2019. Evropský parlament formálně přijal svůj postoj v prvním čtení, neboť nebylo možné uzavřít interinstitucionální jednání před koncem jeho předchozího funkčního období. Mezitím pokračují jednání mezi členskými státy v Radě, jež se obzvláště zaměřují na interakci mezi navrhovaným nařízením o zřízení centra kompetencí pro kybernetickou bezpečnost a sítě národních koordinačních center na jedné straně a programy Horizont Evropa a Digitální Evropa na straně druhé. **Komise vyzývá oba spolunormotvůrce, aby v zájmu zvýšení kybernetické bezpečnosti obnovili a urychleně uzavřeli interinstitucionální jednání o této prioritní iniciativě.**

Komise mezitím nadále **podporuje výzkum a inovace** související s kybernetickou bezpečností, přičemž ve stávajícím víceletém finančním rámci uvolnila 135 milionů EUR na projekty v oblastech, jako je kybernetická bezpečnost v kritických infrastrukturách, inteligentní řízení bezpečnosti a správa soukromí a nástroje specificky vyvinuté pro občany a malé a střední podniky[15]. V červenci 2019 vyhlásila Komise novou výzvu k podávání návrhů v rámci Nástroje pro propojení Evropy a vyčlenila 10 milionů EUR coby financování EU pro klíčové subjekty určené směrnicí o bezpečnosti sítí a informačních systémů[16], jako jsou evropské bezpečnostní týmy typu CSIRT, provozovatelé základních služeb (např. banky, nemocnice, poskytovatelé veřejných služeb, železnice, letecké společnosti, poskytovatelé doménových jmen) a různé veřejné orgány. Poprvé jsou pro tento program způsobilé rovněž orgány evropské certifikace kybernetické bezpečnosti, které tak budou moci provádět akt EU o kybernetické bezpečnosti.

Dne 17. května 2019 Rada přijala **režim sankcí**, který EU umožňuje ukládat cílená omezující opatření

---

10 Další informace viz brožura *„Building strong cybersecurity in the European Union: resilience, deterrence, defence“* (Jak zajistit vysokou úroveň kybernetické bezpečnosti v Evropské unii: odolnost, odrazování, obrana): https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/building-strong-cybersecurity-european-union-resilience-deterence-defence.

11 JOIN(2017) 450 final ze dne 13. září 2017.

12 Akt EU o kybernetické bezpečnosti (nařízení (EU) 2019/881 ze dne 17. dubna 2019) poprvé zavádí celounijní pravidla pro certifikaci kybernetické bezpečnosti produktů, procesů a služeb. Kromě toho uděluje nový trvalý mandát Agentuře EU pro kybernetickou bezpečnost a zajišťuje jí přidělení více zdrojů, které jí umožní plnit stanovené cíle. Další informace o výzvě k podávání návrhů viz: https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eu10-million-eu-funding-available-projects-stepping-eus-cybersecurity-capabilities-and-cross.

13 C(2019) 2400 final ze dne 3. dubna 2019 a SWD(2019) 1240 final ze dne 3. dubna 2019.

14 COM(2018) 630 final ze dne 12. září 2018.

15 https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/cross-cutting-activities-focus-areas

16 Směrnice (EU) 2016/1148 ze dne 6. července 2016.

pro odrazování od kybernetických útoků, které představují vnější hrozbu pro EU nebo její členské státy, a pro reakci na tyto útoky. Nový režim sankcí je součástí **souboru nástrojů EU pro diplomacii v oblasti kybernetiky**[17], tedy rámce pro společnou diplomatickou reakci EU na nepřátelské činnosti v kyberprostoru[18], který Unii umožňuje při odrazování od těchto činností a reakci na ně plně využít opatření společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Kromě kybernetických hrozeb zaměřených na systémy a údaje podniká EU rovněž kroky reagující na komplexní a mnohotvárné výzvy, jež představují **hybridní hrozby**[19]. Evropská rada ve svých závěrech ze dne 21. června 2019[20] zdůraznila, že *„EU musí zajistit koordinovanou reakci na hybridní a kybernetické hrozby a posílit svou spolupráci s příslušnými mezinárodními aktéry“*. Komise vítá, že boj proti hybridním hrozbám je rovněž prioritou finského předsednictví Rady a že na neformálním zasedání ministrů spravedlnosti a vnitřních věcí v Helsinkách ve dnech 18.–19. července 2019 proběhla politická rozprava o hybridních hrozbách na základě scénářů. Podobné diskuse o hybridních hrozbách vedli ředitelé pro oblast obranné politiky EU ve dnech 7.–8. července 2019 a političtí ředitelé EU ve dnech 9.–10. července 2019. Jejich závěry budou oznámeny ministrům zahraničních věcí a obrany na společném neformálním zasedání ve dnech 29.–30. srpna 2019.

V zájmu zvýšení kybernetické bezpečnosti Komise vyzývá Evropský parlament a Radu:

- aby urychleně dosáhly dohody, pokud jde o legislativní návrh týkající se **Evropského průmyslového, technologického a výzkumného centra kompetencí pro kybernetickou bezpečnost a sítě národních koordinačních center**.

3. Zlepšování přístupu k elektronickým důkazům pro účely vymáhání práva

EU přijala další opatření, která mají teroristy a další pachatele trestné činnosti odstřihnout od prostředků k jejich činům, a ztížit jim tak přístup k prekurzorům výbušnin[21], financování jejich aktivit[22] a možnost cestovat bez odhalení[23].

Jednání o návrzích Komise z dubna 2018, jejichž cílem je zlepšit **přístup** donucovacích orgánů **k elektronickým důkazům**, by měla být dokončena co nejdříve, neboť více než polovina všech vyšetřování trestných činů dnes zahrnuje přeshraniční žádost o přístup k elektronickým důkazům[24].

---

17 http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9916-2017-INIT/cs/pdf

18 Patří sem kybernetické útoky i pokusy o kybernetické útoky s potenciálně významným dopadem, jež zahrnují např. přístup k informačním systémům nebo zachycování dat prostřednictvím digitální infrastruktury, jako jsou sítě 5G (viz také oddíl III o posílení bezpečnosti digitálních infrastruktur).

19 Viz zpráva o provádění společného rámce pro boj proti hybridním hrozbám z roku 2016 a společné sdělení o zvýšení odolnosti a posílení kapacit pro řešení hybridních hrozeb z roku 2018 (SWD(2019) 200 final ze dne 28. května 2019). Viz rovněž legislativní návrh nařízení, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování, technické pomoci a tranzitu u zboží dvojího užití (přepracované znění), ze září 2016 (COM (2016) 616 final ze dne 28. září 2016).

20 https://www.consilium.europa.eu/media/39922/20-21-euco-final-conclusions-cs.pdf

21 Nařízení (EU) 2019/1148 ze dne 20. června 2019 o uvádění prekurzorů výbušnin na trh a o jejich používání.

22 Směrnice (EU) 2019/1153 ze dne 20. června 2019 o stanovení pravidel usnadňujících používání finančních a dalších informací k prevenci, odhalování, vyšetřování či stíhání určitých trestných činů.

23 Nařízení (EU) 2019/1157 ze dne 20. června 2019 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu

24 Elektronické důkazy jsou potřeba u přibližně 85 % vyšetřování trestných činů a ve dvou třetinách těchto vyšetřování je třeba si vyžádat důkazy u poskytovatelů online služeb, kteří mají sídlo v jiné jurisdikci. Viz posouzení dopadů připojené k uvedenému legislativnímu návrhu (SWD(2018) 118 final ze dne 17. dubna 2018).

Rada přijala vyjednávací postoj k návrhu nařízení[25], které zlepší přeshraniční přístup k elektronickým důkazům při vyšetřování trestných činů, a k návrhu směrnice[26], kterou se stanoví harmonizovaná pravidla pro jmenování právních zástupců za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení. Vzhledem k tomu, že účinný přístup k elektronickým důkazům za účelem vyšetřování a stíhání přeshraničních trestných činů, jako je terorismus nebo kyberkriminalita, má zásadní význam, vyzývá Komise Evropský parlament, aby svou práci na tomto návrhu urychlil, aby mohli spolunormotvůrci pracovat na rychlém přijetí návrhu.

Komise souběžně pracuje na zdokonalení a zajištění nezbytných záruk při **mezinárodní výměně elektronických důkazů**, a to jak v rámci probíhajících jednání o druhém dodatkovém protokolu k Budapešťské úmluvě Rady Evropy o kyberkriminalitě, tak v rámci jednání se Spojenými státy, přičemž vychází z mandátů k vyjednávání, které jí Rada udělila na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ve dnech 6.–7. června 2019[27]. Komise se zúčastnila posledního kola jednání o druhém dodatkovém protokolu k Budapešťské úmluvě Rady Evropy o kyberkriminalitě ve dnech 9.–11. července 2019. Komise a orgány Spojených států se v současné době technicky připravují na formální zahájení jednání o dohodě mezi EU a USA o přeshraničním přístupu k elektronickým důkazům.

S cílem zlepšit přístup k elektronickým důkazům pro účely vymáhání práva vyzývá Komise Evropský parlament:

- aby přijal mandát k vyjednávání o legislativních návrzích ohledně **elektronických důkazů**, aby bylo možné urychleně zahájit třístranná jednání s Radou *(priorita společného prohlášení)*.

4. Silnější a inteligentnější informační systémy pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace

V návaznosti na přijetí pravidel týkajících se **interoperability informačních systémů**[28], jež odstraní informační nedostatky a slabé stránky díky tomu, že pomůže odhalovat případy vícenásobné identity a potírat podvodné zneužívání totožnosti, Komise urychleně zahájila řadu iniciativ na podporu členských států při provádění těchto pravidel, včetně případného financování či seminářů k usnadnění výměny odborných znalostí a osvědčených postupů. Při plnění ambiciózního cíle, kterým je dosažení plné interoperability informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace do roku 2020, bude mít zásadní význam úzká spolupráce mezi agenturami EU, všemi členskými státy a zeměmi přidruženými k Schengenu.

Plnění tohoto cíle rovněž vyžaduje rychlé a úplné provedení nedávno schválených právních předpisů, jimiž se zřizují nové informační systémy (Systém vstupu/výstupu EU[29] a Evropský systém pro cestovní informace a povolení[30]), posiluje Schengenský informační systém[31] a která rozšiřují Evropský informační systém rejstříků trestů na státní příslušníky třetích zemí[32]. Nová architektura pro silnější a inteligentnější informační systémy pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace přinese změny v praxi pouze tehdy, pokud Unie a všechny členské státy plně provedou v souladu s dohodnutým harmonogramem všechny složky.

---

25 COM(2018) 225 final ze dne 17. dubna 2018. Rada přijala mandát k vyjednávání o uvedeném návrhu nařízení na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 7. prosince 2018.

26 COM(2018) 226 final ze dne 17. dubna 2018. Rada přijala vyjednávací postoj k uvedenému návrhu směrnice na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 8. března 2019.

27 https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/06/06/council-gives-mandate-to-commission-to-negotiate-international-agreements-on-e-evidence-in-criminal-matters/

28 Nařízení (EU) 2019/817 ze dne 20. května 2019 a nařízení (EU) 2019/818 ze dne 20. května 2019.

29 Nařízení (EU) 2017/2226 ze dne 30. listopadu 2017.

30 Nařízení (EU) 2018/1240 ze dne 12. září 2018 a nařízení (EU) 2018/1241 ze dne 12. září 2018.

31 Nařízení (EU) 2018/1860 ze dne 28. listopadu 2018, nařízení (EU) 2018/1861 ze dne 28. listopadu 2018, nařízení (EU) 2018/1862 ze dne 28. listopadu 2018.

32 Nařízení (EU) 2019/816 ze dne 17. dubna 2019.

Současně je třeba, aby k dokončení práce na silnějších a inteligentnějších informačních systémech pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace podnikli spolunormotvůrci další kroky. V rámci technického provádění **Evropského systému pro cestovní informace a povolení** předložila Komise dne 7. ledna 2019 dva návrhy technických změn souvisejícího nařízení[33], jež jsou nezbytné pro úplné zavedení systému. Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby pokročili v práci na těchto technických změnách s cílem dosáhnout co nejdříve dohody, a umožnili tím rychlé a včasné zavedení Evropského systému pro cestovní informace a povolení, který by měl být zprovozněn počátkem roku 2021.

V květnu 2018 Komise předložila návrh na **posílení stávajícího Vízového informačního systému**[34], který zajišťuje důkladnější kontroly žadatelů o víza a odstraňuje informační nedostatky prostřednictvím lepší výměny informací mezi členskými státy. Rada přijala mandát k vyjednávání dne 19. prosince 2018 a dne 13. března 2019 hlasoval o své zprávě k návrhu na plenárním zasedání Evropský parlament, čímž dokončil jeho první čtení. Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby v rámci nově ustaveného Evropského parlamentu urychleně zahájili jednání.

V květnu 2016 Komise navrhla rozšířit oblast působnosti systému **Eurodac**[35] tak, aby zahrnovala nejen identifikaci žadatelů o azyl, ale rovněž identifikaci neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí a osob, které do EU vstupují nelegálně. Komise v souladu se závěry Evropské rady z prosince 2018[36] a sdělením Komise ze dne 6. března 2019 o pokroku při provádění evropského programu pro migraci[37] vyzývá spolunormotvůrce k přijetí návrhu. Tento legislativní návrh je třeba přijmout, aby se systém Eurodac mohl stát součástí budoucí architektury interoperabilních informačních systémů EU, a obsahoval tak klíčové údaje o neoprávněně pobývajících státních příslušnících třetích zemí a osobách, které do EU vstoupily nelegálně.

V zájmu posílení informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace vyzývá Komise Evropský parlament a Radu:

- aby přijaly legislativní návrh týkající se systému **Eurodac** *(priorita společného prohlášení)*,
- aby pokročily v práci na dosažení rychlé dohody o navrhovaných technických změnách, které jsou nezbytné pro zřízení **Evropského systému pro cestovní informace a povolení**.

III. ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI DIGITÁLNÍCH INFRASTRUKTUR

Odolnost naší digitální infrastruktury má zásadní význam pro vlády, podniky, bezpečnost osobních údajů a fungování demokratických institucí. **Sítě páté generace (5G)**, které budou zavedeny v nadcházejících letech, budou tvořit digitální páteř našich společností a ekonomik, propojí miliardy občanů, objektů a systémů, a to i v kriticky významných odvětvích energetiky, dopravy, bankovnictví a zdravotnictví, jakož i průmyslové řídicí systémy, které obsahují citlivé informace a podporují bezpečnostní systémy.

Vzhledem k tomu, že sítě 5G budou v roce 2025 podle odhadů v celosvětovém měřítku generovat příjmy ve výši 225 miliard EUR, jsou klíčovým aktivem pro úspěch Evropy na globálním trhu a **jejich bezpečnost má zásadní význam pro zajištění strategické autonomie Unie**. Pro zajištění vysoké úrovně kybernetické bezpečnosti jsou zapotřebí koordinovaná opatření jak na vnitrostátní, tak na evropské úrovni, neboť případná zranitelnost sítí 5G v jednom členském státě by měla dopad na Unii jako celek.

---

33 COM(2019) 3 final a COM(2019) 4 final ze dne 7. ledna 2019.
34 COM(2018) 302 final ze dne 16. května 2018.
35 COM(2016) 272 final ze dne 4. května 2016.
36 https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2018/12/14/european-council-conclusions-13-14-december-2018/
37 COM(2019) 126 final ze dne 6. března 2019.

V návaznosti na podporu, kterou vyjádřili hlavy států nebo předsedové vlád na zasedání Evropské rady v březnu 2019[38], předložila Komise dne 26. března 2019 **doporučení o kybernetické bezpečnosti sítí 5G**[39], jež vytyčuje činnosti pro posouzení kybernetických bezpečnostních rizik sítí 5G a posílení preventivních opatření. Doporučení vycházejí z koordinovaných opatření EU v oblasti posouzení a řízení rizik, účinného rámce pro spolupráci a výměnu informací a ze společných poznatků EU o situaci týkající se kritických komunikačních sítí.

V **první fázi** procesu zahájeného doporučením dokončily všechny členské státy do 15. července 2019 **vnitrostátní posouzení rizik** a předložily svá zjištění Komisi a Agentuře EU pro kybernetickou bezpečnost, nebo oznámily, že tak brzy učiní. Vnitrostátní posouzení rizik se řídila souborem pokynů a společnou šablonou pro podávání zpráv o zjištěních, na nichž se dohodly členské státy a Komise s cílem podpořit soudržnost a usnadnit výměnu informací o vnitrostátních výsledcích na úrovni EU. Ve všech členských státech byly posuzovány tyto parametry:

- hlavní hrozby a aktéři ovlivňující sítě 5G,
- stupně citlivosti komponentů a funkcí sítí 5G a dalších aktiv a
- různé slabiny, včetně slabin technické a jiné povahy, např. těch, které mohou vzniknout v dodavatelském řetězci 5G.

V členských státech se na vnitrostátním posouzení rizik v rámci své vnitrostátní odpovědnosti podílela řada příslušných subjektů, např. orgány v oblasti kybernetické bezpečnosti, telekomunikací, bezpečnosti a zpravodajských služeb. Výsledkem bylo posílení jejich spolupráce a koordinace. Některé členské státy již s ohledem na své vnitrostátní harmonogramy zavádění 5G podnikly souběžné kroky k posílení příslušných bezpečnostních požadavků v této oblasti a několik dalších členských států vyjádřilo svůj záměr zvážit nová opatření v blízké budoucnosti.

Na základě výsledků vnitrostátního posouzení rizik vypracují orgány členských států pro kybernetickou bezpečnost v rámci skupiny pro spolupráci v oblasti bezpečnosti sítí a informací[40] do 1. října 2019 **společný přezkum rizik na úrovni EU**, jenž bude představovat druhou fázi procesu zahájeného doporučením. Na základě tohoto přezkumu pak skupina pro spolupráci ve třetí fázi do 31. prosince 2019 připraví **společnou unijní sadu zmírňujících opatření**, jež budou zjištěná rizika řešit. Komise a Agentura EU pro kybernetickou bezpečnost budou provádění tohoto doporučení nadále podporovat.

Práci v rámci skupiny pro spolupráci v oblasti bezpečnosti sítí a informací podporuje několik dalších fór. Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací připravuje průzkum ohledně všech stávajících bezpečnostních opatření, která mohou být pro sítě 5G relevantní. Nová specializovaná skupina odborníků v rámci Agentury EU pro kybernetickou bezpečnost zahájila práci na přezkumu hrozeb spojených se sítěmi 5G. Kromě toho v návaznosti na vstup aktu o kybernetické bezpečnosti v platnost dne 27. června 2019 podniknou Komise a Agentura EU pro kybernetickou bezpečnost veškeré nezbytné kroky k vytvoření celounijního certifikačního rámce. Členské státy se rovněž v červnu 2019 sešly ve Výboru pro normy s cílem projednat v reakci na doporučení kybernetickou bezpečnost a normalizaci a diskutovat jednak o budoucích výzvách pro normalizaci v oblasti kybernetické bezpečnosti, včetně sítí 5G, jednak o vhodných politických iniciativách na úrovni EU.

---

38 https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-1-2019-INIT/cs/pdf

39 C(2019) 2335 final ze dne 26. března 2019.

40 Skupina pro spolupráci v oblasti bezpečnosti sítí je zřízena podle směrnice (EU) 2016/1148 ze dne 6. července 2016 o bezpečnosti sítí a informačních systémů. V souladu s doporučením byla v rámci skupiny pro spolupráci v oblasti bezpečnosti sítí a informací zahájena zvláštní oblast činnosti vedená několika členskými státy. Skupina zasedala již třikrát – v dubnu, květnu a červenci 2019 – za účelem výměny informací o vnitrostátních přístupech a k diskusi o usnadnění přípravy koordinovaného posouzení rizik na úrovni EU.

V neposlední řadě má bezpečnost sítí 5G pro Unii strategický význam. Zahraniční investice ve strategických odvětvích, akvizice kritických aktiv, technologií a infrastruktury v Unii a dodávky kritických zařízení mohou pro Unii znamenat také bezpečnostní riziko.

Dne 10. dubna 2019 vstoupil v platnost nový **rámec EU pro prověřování přímých zahraničních investic**[41]. V příštích 18 měsících podniknou Komise a členské státy nezbytné kroky, kterými zajistí, aby EU mohla nařízení o prověřování investic plně uplatňovat od 11. října 2020.

IV. BOJ PROTI PRANÍ PENĚZ

Díky možnosti převádět finanční prostředky mezi bankovními účty v řádu hodin mohou zločinci a teroristé snadněji připravovat své teroristické činy nebo v různých členských státech nelegálně prát výnosy z trestné činnosti. S cílem řešit tento problém vyvinula Unie pevný **regulační rámec pro boj proti praní peněz a financování terorismu** v souladu s mezinárodními normami přijatými Finančním akčním výborem.

Vzhledem k potřebě držet krok s novými trendy, technologickým vývojem a důmyslností zločinců při využívání každé slabiny v systému přijala Komise dne 24. července 2019 **balíček čtyř zpráv**, které analyzují současná rizika a zranitelná místa v souvislosti s praním peněz a hodnotí způsob, jakým rámec uplatňují příslušné subjekty v soukromém i veřejném sektoru[42].

Součástí balíčku je **posouzení možného propojení vnitrostátních centralizovaných registrů bankovních účtů a systémů vyhledávání dat** v EU. Tyto vnitrostátní centralizované systémy umožňují identifikaci fyzických nebo právnických osob, které mají nebo kontrolují platební a bankovní účty a bezpečnostní schránky, a poskytují tak informace, jež jsou často pro příslušné orgány v boji proti praní peněz a financování terorismu nepostradatelné. Podle páté směrnice o boji proti praní peněz[43] musí členské státy tyto vnitrostátní centralizované systémy zavést a poskytnout k nim přímý přístup vnitrostátním finančním zpravodajským jednotkám. Nedávno přijatá pravidla usnadňující využívání finančních informací v boji proti závažné trestné činnosti[44] poskytují určeným donucovacím orgánům a úřadům pro vyhledávání majetku z trestné činnosti přímý přístup do vnitrostátních centralizovaných registrů bankovních účtů. Na tomto základě a v souladu s požadavky směrnice o boji proti praní peněz zpráva posuzuje různá řešení IT na úrovni EU, která již fungují nebo se vyvíjejí a která mohou sloužit jako vzor pro možné propojení vnitrostátních centralizovaných systémů. Vzhledem k tomu, že budoucí celounijní propojení centralizovaných mechanismů by urychlilo přístup k finančním informacím a usnadnilo přeshraniční spolupráci příslušných orgánů, má Komise v úmyslu vést další konzultace s příslušnými zúčastněnými stranami, vládami i finančními zpravodajskými jednotkami, donucovacími orgány a úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti jakožto potenciálními „koncovými uživateli“ případného propojeného systému.

---

41 Nařízení (EU) 2019/452 ze dne 19. března 2019, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie. Nový rámec vytváří mechanismus spolupráce, v němž si členské státy a Komise budou moci vyměňovat informace o konkrétních investicích a upozorňovat se navzájem v případě, že některá z investic vzbuzuje obavy. Nařízení rovněž umožní Komisi vydat stanovisko, pokud určitá investice ohrožuje bezpečnost nebo veřejný pořádek ve více než jednom členském státě nebo pokud by investice mohla mařit projekt nebo program, který je v zájmu celé EU. Poslední slovo v tom, jak s takovou investicí naložit, má členský stát, v němž se investice uskutečňuje.

42 Zpráva o posouzení rizik praní peněz a financování terorismu, která mají dopad na vnitřní trh a souvisejí s přeshraničními činnostmi (COM(2019) 370 final ze dne 24. července 2019), zpráva o propojení vnitrostátních centralizovaných automatizovaných mechanismů (centralizované registry nebo centrální elektronické systémy vyhledávání dat) členských států, které se týkají bankovních účtů (COM(2019) 372 final ze dne 24. července 2019), zpráva o posouzení nedávných případů údajného praní peněz v evropských úvěrových institucích (COM(2019) 373 final ze dne 24. července 2019), zpráva hodnotící rámec pro spolupráci mezi finančními zpravodajskými jednotkami (COM(2019) 371 final ze dne 24. července 2019).

43 Směrnice (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015.

44 Směrnice (EU) 2019/1153 ze dne 20. června 2016.

V rámci úvah Komise o práci **finančních zpravodajských jednotek** se zpráva posuzující **spolupráci mezi těmito jednotkami** zabývá jednak spoluprací v rámci Unie, jednak spoluprací s třetími zeměmi[45]. Uvádí některé nedostatky, které budou pravděpodobně nadále existovat, dokud nebudou úkoly a povinnosti finančních zpravodajských jednotek v oblasti přeshraniční spolupráce v právním rámci EU pro boj proti praní peněz a financování terorismu jasněji vymezeny. Z posouzení rovněž vyplývá, že je zapotřebí účinnější mechanismus pro koordinaci a podporu přeshraniční spolupráce a analýzy.

Vedle stávajících opatření v rámci boje proti praní peněz a financování terorismu bude Komise – rovněž v reakci na výzvu Evropského parlamentu[46] – i nadále posuzovat nezbytnost, technickou proveditelnost a přiměřenost dalších opatření pro sledování financování terorismu v EU[47].

V. PROVÁDĚNÍ DALŠÍCH PRIORIT V OBLASTI BEZPEČNOSTI

1. Provádění legislativních opatření v rámci bezpečnostní unie

Dosažení dohody o opatřeních v rámci bezpečnostní unie nestačí. Naprosto nezbytné je rovněž zajistit, aby členské státy následně daná opatření rychle a v úplnosti provedly, aby se mohl plně projevit jejich přínos. Za tímto účelem Komise členské státy aktivně podporuje, mimo jiné prostřednictvím financování a usnadňování výměny osvědčených postupů.
V případě potřeby je však Komise připravena plně využívat své pravomoci podle Smluv k prosazování práva EU, včetně případných řízení o nesplnění povinnosti.

Lhůta pro provedení **směrnice EU o jmenné evidenci cestujících**[48] uplynula dne 25. května 2018. K dnešnímu dni oznámilo Komisi úplné provedení 25 členských států[49]. Směrnici stále plně neprovedly dva členské státy, a to navzdory řízení o nesplnění povinnosti, které bylo zahájeno dne 19. července 2018[50]. Současně Komise i nadále podporuje všechny členské státy v jejich úsilí o dokončení vývoje systémů jmenné evidence cestujících, včetně usnadnění výměny informací a osvědčených postupů.

Lhůta pro provedení **směrnice o boji proti terorismu**[51] uplynula dne 8. září 2018. K dnešnímu dni oznámilo Komisi úplné provedení 22 členských států. Tři členské státy přijetí vnitrostátních právních předpisů, kterými plně provádějí směrnici, dosud neoznámily, a to navzdory řízení o nesplnění povinnosti, které bylo zahájeno dne 22. listopadu 2018[52].

Lhůta pro provedení **směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní**[53] uplynula dne 14. září 2018. K dnešnímu dni oznámilo Komisi úplné provedení osm členských států. Dvacet členských států přijetí vnitrostátních opatření, kterými plně provádějí směrnici, dosud neoznámilo, a to navzdory řízení

---

45 Toto posouzení vyžaduje čl. 65 odst. 2 páté směrnice o boji proti praní peněz (směrnice (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018).

46 Zvláštní výbor Evropského parlamentu pro boj proti terorismu ve své závěrečné zprávě z prosince 2018 vyzval k vytvoření evropského systému sledování financování terorismu, který se bude zaměřovat na transakce uskutečněné jednotlivci s vazbami na terorismus a financování těchto osob v rámci jednotné oblasti pro platby v eurech.

47 Viz Osmnáctá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii (COM(2019) 145 final ze dne 20. března 2019).

48 Směrnice (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016.

49 Odkazy na oznámení o plném provedení zohledňují prohlášení členských států a není jimi dotčena kontrola provedení ve vnitrostátním právu ze strany útvarů Komise.

50 Slovinsko oznámilo částečné provedení. Španělsko provedení neoznámilo (stav ke dni 24. července 2019).

51 Směrnice (EU) 2017/541 ze dne 15. března 2017.

52 Polsko oznámilo částečné provedení. Řecko a Lucembursko provedení neoznámily (stav ke dni 24. července 2019).

53 Směrnice (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017.

o nesplnění povinnosti, které bylo zahájeno dne 22. listopadu 2018[54].

Lhůta pro provedení **směrnice o ochraně údajů při prosazování práva**[55] ve vnitrostátním právu uplynula dne 6. května 2018. K dnešnímu dni oznámilo Komisi úplné provedení 20 členských států[56]. Sedm členských států přijetí vnitrostátních opatření, kterými plně provádějí směrnici, dosud neoznámilo, a to navzdory řízení o nesplnění povinnosti, které Komise zahájila dne 19. července 2018[57].

Členské státy měly do 9. května 2018 ve vnitrostátním právu provést **směrnici o bezpečnosti sítí a informačních systémů**[58]. K dnešnímu dni oznámilo Komisi úplné provedení 26 členských států a dva členské státy provedly směrnici částečně[59]. Kromě toho měly členské státy v souladu se směrnicí určit do 9. listopadu 2018 provozovatele základních služeb. Do 9. května 2019 měla Komise Evropskému parlamentu a Radě předložit zprávu, v níž by vyhodnotila, zda jsou přístupy členských států, pokud jde o proces určování provozovatelů základních služeb na jejich území, konzistentní. Jelikož však dosud řada členských států nepředložila ohledně procesu určování úplné informace, musela Komise svou zprávu odložit.

Komise nyní posuzuje provedení **čtvrté směrnice o boji proti praní peněz**[60] a zároveň ověřuje, zda členské státy tato pravidla provádějí. Komise vede řízení o nesplnění povinnosti vůči 24 členským státům, neboť na základě informací od členských států usoudila, že směrnice není v plném rozsahu provedena[61].

Komise naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly nezbytná opatření k úplnému provedení následujících směrnic ve vnitrostátním právu a oznámily je Komisi:

- **směrnice EU o jmenné evidenci cestujících**, u níž dosud jeden členský stát neoznámil provedení ve vnitrostátním právu a jeden členský stát musí oznámení o provedení dokončit[62],
- **směrnice o boji proti terorismu**, u níž dosud dva členské státy neoznámily provedení ve vnitrostátním právu a jeden členský stát musí oznámení o provedení dokončit[63],
- **směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní**, u níž dosud dvanáct členských států neoznámilo provedení ve vnitrostátním právu a osm členských států musí oznámení o provedení dokončit[64],
- **směrnice o ochraně údajů při prosazování práva**, u níž dosud dva členské státy neoznámily provedení ve vnitrostátním právu a pět členských států musí oznámení o provedení dokončit[65],

54 Belgie, Česko, Estonsko, Litva, Polsko, Portugalsko, Švédsko a Spojené království oznámily částečné provedení. Německo, Irsko, Řecko, Španělsko, Kypr, Lucembursko, Maďarsko, Nizozemsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko a Finsko provedení neoznámily (stav ke dni 24. července 2019).

55 Směrnice (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016.

56 Dvacet členských států dokončilo provedení (stav ke dni 24. července 2019).

57 Lotyšsko, Portugalsko, Slovinsko a Finsko oznámily částečné provedení. Řecko a Španělsko provedení neoznámily. Německo sice oznámilo úplné provedení směrnice ve vnitrostátním právu, ale Komise toto provedení považuje za neúplné (stav ke dni 24. července 2019).

58 Směrnice (EU) 2016/1148 ze dne 27. dubna 2016.

59 Belgie a Maďarsko provedly směrnici částečně (stav ke dni 24. července 2019).

60 Směrnice (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015.

61 Belgie, Bulharsko, Česko, Dánsko, Německo, Estonsko, Irsko, Španělsko, Francie, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Nizozemsko, Rakousko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Finsko, Švédsko a Spojené království (stav ke dni 24. července 2019).

62 Slovinsko oznámilo částečné provedení. Španělsko provedení neoznámilo (stav ke dni 24. července 2019).

63 Polsko oznámilo částečné provedení. Řecko a Lucembursko provedení neoznámily (stav ke dni 24. července 2019).

64 Belgie, Česko, Estonsko, Litva, Polsko, Portugalsko, Švédsko a Spojené království oznámily částečné provedení. Německo, Irsko, Řecko, Španělsko, Kypr, Lucembursko, Maďarsko, Nizozemsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko a Finsko provedení neoznámily (stav ke dni 24. července 2019).

- **směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů**, u níž stále musí dva členské státy dokončit oznámení o provedení[66], a
- **čtvrtá směrnice o boji proti praní peněz**, u níž stále musí 24 členských států dokončit oznámení o provedení[67].

2. Boj proti dezinformacím a ochrana voleb před dalšími kybernetickými hrozbami

Ochrana demokratických procesů a institucí před dezinformacemi a souvisejícími zásahy je významným úkolem pro společnosti na celém světě. Ve snaze přispět k řešení tohoto problému zavedla EU **pevný rámec pro koordinovaná opatření proti dezinformacím**, který plně respektuje evropské hodnoty a základní práva[68]. Jak je uvedeno ve společném sdělení ze dne 14. června 2019 o provádění akčního plánu proti dezinformacím[69], opatření v několika vzájemně se doplňujících oblastech pomohla eliminovat prostor pro dezinformace a zachovat integritu voleb do Evropského parlamentu.

Evropská rada ve svých závěrech ze dne 21. června 2019[70] přivítala záměr Komise provést důkladné hodnocení plnění závazků, jež na základě **kodexu zásad boje proti dezinformacím**[71] přijali on-line platformy a další signatáři, a vyzvala Komisi a vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku k tomu, aby průběžně posuzovaly *vyvíjející se povahu hrozeb a rostoucí riziko nepřátelského vměšování a on-line manipulace v souvislosti s rozvojem umělé inteligence a technik sběru dat* a náležitě na ně reagovaly.

Komise a vysoká představitelka budou pokračovat v práci v této oblasti v souladu se závěry Evropské rady. V březnu 2019 Komise a vysoká představitelka zřídily **systém rychlého varování** mezi orgány EU a členskými státy, jehož cílem je usnadnit sdílení informací týkajících se dezinformačních kampaní a koordinovat příslušné reakce. První schůzka kontaktních osob členských států po volbách do Evropského parlamentu se uskutečnila v Tallinu ve dnech 3.–4. června 2019. Na podzim 2019 vysoká představitelka a Komise v úzké spolupráci s členskými státy provedou přezkum fungování systému s cílem jej dále posílit. Vypracují rovněž společnou metodiku pro analýzu a expozici dezinformačních kampaní a zintenzivní partnerství s mezinárodními partnery, jako je skupina G7 a NATO.

---

65 Lotyšsko, Portugalsko, Slovinsko a Finsko oznámily částečné provedení. Řecko a Španělsko provedení neoznámily. Německo sice oznámilo úplné provedení směrnice ve vnitrostátním právu, ale Komise toto provedení považuje za neúplné (stav ke dni 24. července 2019).

66 Belgie a Maďarsko provedly směrnici částečně (stav ke dni 24. července 2019).

67 Belgie, Bulharsko, Česko, Dánsko, Německo, Estonsko, Irsko, Španělsko, Francie, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Nizozemsko, Rakousko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Finsko, Švédsko a Spojené království (stav ke dni 24. července 2019).

68 Viz akční plán proti dezinformacím (JOIN(2018) 36 final ze dne 5. prosince 2018).

69 JOIN(2019) 12 final ze dne 14. června 2019.

70 https://www.consilium.europa.eu/media/39922/20-21-euco-final-conclusions-cs.pdf Výzva Evropské rady navazuje na příspěvky rumunského předsednictví Rady, Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, jež vycházejí ze zkušeností s dezinformacemi a zajištěním svobodných a spravedlivých voleb a mezi které patří i společné sdělení o provádění akčního plánu proti dezinformacím.

71 Kodex zásad podepsaly online platformy Facebook, Google, Twitter a Mozilla, jakož i inzerenti a zástupci reklamního průmyslu v říjnu 2018, a jsou v něm stanoveny samoregulační normy pro boj proti dezinformacím. Kodex usiluje o dosažení cílů stanovených ve sdělení Komise o boji proti dezinformacím na internetu z dubna 2018 (COM(2018) 236 final ze dne 26. dubna 2018) a vytyčuje řadu závazků od transparentnosti v politické reklamě přes uzavírání falešných účtů až po omezování příjmů šiřitelů dezinformací.

Pokračuje také činnost **evropské sítě pro volební spolupráci**[72], na jejíž první schůzce konané dne 7. června 2019 byly zhodnoceny volby do Evropského parlamentu. Tyto úvahy a další příspěvky od příslušných vnitrostátních orgánů, politických stran a online platforem přispějí k souhrnné zprávě Komise o volbách do Evropského parlamentu, která by měla být přijata v říjnu 2019. Členské státy využily síť i v případě jiných voleb než voleb do Evropského parlamentu, což podtrhuje její širší užitečnost pro zajištění integrity demokracie v EU.

Komise bude rovněž nadále sledovat a prosazovat plnění závazků, které platformy přijaly v rámci **kodexu zásad boje proti dezinformacím**. Ze zpráv společností Google, Twitter a Facebook podle kodexu vyplývá, že všechny platformy přijaly před volbami do Evropského parlamentu příslušná opatření v podobě označování inzerátů s politickým obsahem a jejich zpřístupnění veřejnosti prostřednictvím internetových knihoven s možností vyhledávání. Jak ale zjistila skupina evropských regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby, existuje prostor pro zlepšení[73]. Zejména stále chybí přístup k podrobným nezpracovaným údajům nezbytným pro komplexní sledování. V neposlední řadě by platformy měly poskytnout výzkumným pracovníkům odpovídající přístup k datům v souladu s pravidly ochrany osobních údajů. Komise v dalších měsících tohoto roku provede komplexní posouzení plnění všech závazků podle kodexu za prvních 12 měsíců jeho platnosti. Na tomto základě může Komise zvážit další opatření, včetně opatření regulační povahy, jež budou mít za cíl zlepšit reakci EU na dezinformace v dlouhodobém horizontu.

3. Připravenost a ochrana

Důležitým aspektem úsilí o vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie je posilování obrany a odolnosti vůči bezpečnostním hrozbám. Spadá sem jednak podpora, kterou Komise poskytuje členským státům a jejich místním orgánům na posílení **ochrany veřejných prostor**[74], jednak podpora pro členské státy při zlepšování připravenosti na **chemická, biologická, radiologická a jaderná bezpečnostní rizika**[75], plnění dvou akčních plánů v této oblasti a při analyzování potřeby souvisejících kapacit pro odezvu, jež mají být vybudovány v rámci rescEU[76]. Pokud jde o neustále se

---

72 Evropská síť pro volební spolupráci sdružuje kontaktní místa národních sítí pro spolupráci při volbách, jež působí v rámci orgánů s pravomocemi pro volební záležitosti a orgánů odpovědných za monitorování a prosazování pravidel týkajících se online činností v souvislosti s volbami. Slouží jako platforma pro upozorňování na hrozby, výměnu osvědčených postupů mezi vnitrostátními sítěmi, diskusi o jednotných řešeních zjištěných problémů a podporu společných projektů a akcí národních sítí.

73 Skupina evropských regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby sdružuje vedoucí nebo zástupce na vysoké úrovni z vnitrostátních nezávislých regulačních orgánů v oblasti audiovizuálních služeb, kteří mají Komisi poskytovat poradenství ohledně provádění směrnice EU o audiovizuálních mediálních službách (směrnice 2010/13/EU ze dne 10. března 2010). Na svém posledním zasedání ve dnech 20.– 21. června 2019 v Bratislavě skupina představila výsledky dosavadní práce v oblasti dezinformací, přičemž se zaměřila na volby do Evropského parlamentu v roce 2019 a na související oblasti politické a tematické reklamy.

74 Viz „osvědčené postupy pro veřejné orgány a soukromé subjekty k posílení bezpečnosti veřejných prostor“ stanovené v Osmnácté zprávě o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii (COM(2019) 145 final ze dne 20. března 2019). Tyto postupy vycházejí z akčního plánu na podporu ochrany veřejných prostor z října 2017 (COM(2017) 612 final ze dne 18. října 2017). Dne 5. června 2019 proběhla třetí schůzka fóra provozovatelů v rámci fóra EU pro ochranu veřejných prostor. Sešli se na ní zástupci členských států EU a soukromí provozovatelé veřejných prostor zastoupení prostřednictvím 14 evropských sdružení působících v odvětví pohostinství, živých vystoupení, hudby a zábavy, zábavních parků a atrakcí, letecké dopravy, železniční dopravy, nákupních center, telekomunikací, jakož i soukromé bezpečnostní služby a výrobci bezpečnostních zařízení.

75 Zejména prováděním akčního plánu pro zlepšení připravenosti na chemická, biologická, radiologická a jaderná bezpečnostní rizika z října 2017 (COM (2017) 610 final ze dne 18. října 2017).

76 Viz čl. 12 odst. 2 rozhodnutí č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie ve znění rozhodnutí (EU) 2019/420 ze dne13. března 2019.

vyvíjející chemické hrozby[77], Komise ve spolupráci s členskými státy a po konzultaci s mezinárodními partnery vypracovala seznam chemických látek, které představují z hlediska zneužití pro teroristické účely největší nebezpečí. Seznam EU slouží jako základ pro další úsilí o snížení dostupnosti těchto chemických látek a pro spolupráci s výrobci na zlepšení kapacit pro detekci.

Technologie používané v oblasti bezpilotních letadel umožňují široké spektrum možných druhů provozu. Trh bezpilotních systémů pro vojenské, civilní a zájmové účely se v posledních letech rychle rozvíjí. **Drony** však představují nejen příležitost, ale i rostoucí bezpečnostní hrozbu pro kritickou infrastrukturu (včetně letectví), veřejné prostory a veřejné akce, citlivé lokality a jednotlivce. V Evropě byly drony použity k narušení leteckého provozu či operací donucovacích orgánů, k mapování kritické infrastruktury a pašování zboží do věznic či přes hranice.

Komise podporuje členské státy v boji proti rostoucímu nebezpečí dronů pro občany a zásadní společenské funkce, aniž by se zpochybňovalo jejich prospěšné využití, např. při operacích v mimořádných situacích. Komise nedávno přijala **společná unijní pravidla týkající se bezpečného provozu dronů**[78] s cílem zmírnit riziko jejich zneužití. Pravidla stanoví povinnou registraci provozovatelů a možnost dálkové identifikace. Komise mimo to podporuje členské státy také tím, že sleduje trendy ve vývoji hrozeb, které představují drony, financuje příslušné výzkumné projekty a opatření na budování kapacit a usnadňuje výměnu informací mezi členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami. V zájmu posílení této podpory uspořádá Komise dne 17. října 2019 mezinárodní konferenci na vysoké úrovni, jejímž tématem bude boj proti rizikům dronů.

V reakci na potřebu vnímat politiku EU v oblasti **ochrany kritické infrastruktury**[79] v širších souvislostech předložila Komise dne 23. července 2019 hodnocení směrnice o evropských kritických infrastrukturách[80] coby právního rámce pro určování a označování takových infrastruktur a pro posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu. Z hodnocení vyplynulo, že kontext, v němž kritické infrastruktury v Evropě fungují, se od vstupu směrnice v platnost značně změnil. Jde mimo jiné i o vývoj právních předpisů v odvětvích, na něž se směrnice zaměřuje (např. energetika)[81], a o to, že relevantnost ustanovení směrnice je v důsledku vývoje situace pouze částečná. Zároveň členské státy vyjadřují soustavnou podporu politice EU v oblasti ochrany kritické infrastruktury, která respektuje zásadu subsidiarity a přináší přidanou hodnotu.

4. Vnější rozměr

Vzhledem k přeshraniční a globální povaze většiny bezpečnostních hrozeb, kterým Unie čelí, se vytváření účinné a skutečné bezpečnostní unie neobejde bez spolupráce s mezinárodními organizacemi a partnerskými zeměmi mimo EU.

Nedílnou součástí tohoto úsilí je využívání přínosů mnohostranné spolupráce včetně spolupráce mezi EU a OSN, jež byla nedávno posílena podpisem **rámce pro boj proti terorismu mezi OSN a EU** v New Yorku dne 24. dubna 2019 u příležitosti druhého politického dialogu na vysoké úrovni o boji

---

77 Viz posílená opatření proti chemickým hrozbám stanovená v Patnácté zprávě o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii (COM(2018) 470 final ze dne 13. června 2018).

78 Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/947 ze dne 24. května 2019 o pravidlech a postupech pro provoz bezpilotních letadel (Úř. věst. L 152, 11.6.2019).

79 Na potřebu vnímat politiku EU v oblasti ochrany kritické infrastruktury v širších souvislostech poukázalo komplexní posouzení bezpečnostní politiky EU z roku 2017 (SWD(2017) 278 final ze dne 26. července 2017).

80 Cílem směrnice Rady 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu je zlepšit ochranu kritické infrastruktury v Evropské unii.

81 Zejména nařízení (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a nařízení (EU) 2019/941 ze dne 5. června 2019 o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky.

proti terorismu mezi OSN a EU[82]. Rámec podporuje spolupráci v oblasti budování kapacit pro boj proti terorismu a pro předcházení násilnému extremismu v Africe, na Blízkém východě a v Asii a boj proti němu. Rámec určuje oblasti spolupráce mezi OSN a EU a priority do roku 2020.

Bezpečnostní spolupráce se západním Balkánem představuje zvláštní regionální prioritu a v jejím rámci se provádí řada prioritních opatření v oblasti bezpečnosti, která byla určena ve strategii pro západní Balkán z roku 2018[83]. Za tímto účelem uspořádala Komise dne 4. dubna 2019 první zasedání meziagenturní pracovní skupiny pro západní Balkán, na němž zástupci sedmi agentur EU sdíleli své zkušenosti a rozšířili operativní spolupráci s partnery v regionu, mimo jiné v oblasti boje proti organizované trestné činnosti, terorismu, palným zbraním, drogám, převaděčství migrantů a obchodování s lidmi. Ve spolupráci se všemi šesti zeměmi západního Balkánu byly zahájeny průzkumy hybridních rizik. Dalším konkrétním příkladem spolupráce s regionem je dohoda mezi EU a Albánií o postavení jednotek Evropské pohraniční a pobřežní stráže, po jejímž vstupu v platnost dne 1. května 2019 byly brzy jednotky Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž vyslány na hranici s Řeckem. Jedná se o první takovou dohodu se třetí zemí i první vyslání jednotek do třetí země. S dalšími zeměmi regionu by měly být brzy podepsány podobné dohody.

Kromě toho byl v červenci 2019 vyslán do Albánie styčný úředník Europolu s cílem dále pomáhat albánským orgánům v rámci předcházení organizované trestné činnosti a boje proti ní. V zájmu zintenzivnění boje proti obchodování s palnými zbraněmi Komise dne 27. června 2019 předložila hodnocení akčního plánu **proti nedovolenému obchodování s palnými zbraněmi** mezi EU a regionem jihovýchodní Evropy pro období 2015–2019[84]. Hodnocení poukazuje na přidanou hodnotu spolupráce, zdůrazňuje však také, že je stále zapotřebí podniknout další kroky, např. pokud jde o zřízení účinných vnitrostátních koordinačních center pro palné zbraně nebo harmonizaci shromažďování údajů a podávání zpráv o zabavování palných zbraní.

Stejně prioritní je pro EU i rozvojová **spolupráce** v oblasti bezpečnosti **se zeměmi Blízkého východu a severní Afriky**. EU zahájila bezpečnostní dialog s Tuniskem a Alžírskem. Dne 12. června se v Tunisu konalo třetí zasedání dialogu mezi EU a Tuniskem o bezpečnosti a boji proti terorismu a dne 12. listopadu 2018 proběhlo v Alžíru druhé zasedání v rámci podobného dialogu mezi EU a Alžírskem. Probíhají jednání o zahájení strukturovaného bezpečnostního dialogu s Marokem, jež navazují na nedávné zasedání Rady přidružení konané dne 27. června, na němž EU a Maroko uznaly význam prohloubení spolupráce v oblasti bezpečnosti s cílem čelit společným výzvám. Souběžně probíhají jednání, jež mají rozvíjet strukturovaný bezpečnostní dialog s Egyptem, což bylo dále potvrzeno na posledním zasedání vyšších úředníků EU–Egypt, které se konalo dne 10. července v Káhiře.

Na základě mandátu Rady započala Komise neformální rozhovory s většinou zemí **Blízkého východu a severní Afriky** s cílem zahájit formální jednání o mezinárodní dohodě o výměně osobních údajů mezi Agenturou Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (**Europol**) a orgány zemí **Blízkého východu a severní Afriky** příslušnými pro boj proti závažné trestné činnosti a terorismu. V tomto kontextu Komise rovněž podporuje uzavírání pracovních ujednání přímo mezi Europolem a partnerskými orgány v zemích **Blízkého východu a severní Afriky**, jejichž cílem je stanovit formální rámec pro pravidelnou spolupráci na strategické úrovni.

EU a **Spojené státy** jsou blízkými a strategickými partnery při řešení společných hrozeb a zvyšování bezpečnosti. Na zasedání ministrů spravedlnosti a vnitřních věcí dne 19. června 2019 EU a Spojené státy znovu potvrdily, že boj proti terorismu patří mezi jejich hlavní priority. Obě strany opětovně

82 https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/2019042019_un-eu_framework_on_counter-terrorism.pdf
83 COM(2018) 65 final ze dne 6. února 2018.
84 https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20190627_com-2019-293-commission-report_cs.pdf

zdůraznily význam dohody o jmenné evidenci cestujících mezi EU a USA[85] a zavázaly se, že v září 2019 zahájí v souladu s ustanoveními dohody společné hodnocení s cílem posoudit její provádění. Obě strany jsou rovněž odhodlány zintenzivnit společné úsilí v rámci boje proti terorismu, a to i rozšířením sdílení informací shromážděných v oblastech bojů pro účely vyšetřování a stíhání.

V zájmu posílení této spolupráce uspořádala Komise spolu s protiteroristickým koordinátorem EU dne 10. července 2019 v Bruselu seminář na vysoké úrovni na téma informací z bojišť. Sešli se na něm vyšší úředníci z ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti členských států, dále vyšší úředníci ze Spojených států, Europolu, Eurojustu a zástupci mezinárodních organizací, kteří si vyměnili názory ohledně využívání informací z bojišť a vedli společné úvahy nad procedurálními, právními a operativními problémy, s nimiž se v současné době potýkají při identifikaci teroristů a jejich předávání spravedlnosti. EU a Spojené státy rovněž ve dnech 14.–15. května 2019 uspořádaly v Bruselu dialog o budování kapacit v oblasti chemických, biologických, radiologických a jaderných rizik. Cílem bylo koordinovat úsilí při snižování hrozeb spojených se zbraněmi hromadného ničení a posilování chemické, biologické, radiologické a jaderné bezpečnosti v celosvětovém měřítku.

Dohoda o programu sledování financování terorismu mezi EU a Spojenými státy[86], jež je v platnosti od roku 2010, upravuje předávání a zpracovávání údajů pro účely identifikace, sledování a stíhání teroristů a jejich sítí. Dohoda obsahuje záruky, které zajišťují ochranu údajů občanů EU, a stanoví pravidelný přezkum „ustanovení o zárukách, kontrolách a vzájemnosti“. V pravidelné hodnotící zprávě[87] zveřejněné dne 22. července 2019 Komise vyjádřila své přesvědčení, že dohoda včetně jejích zásadních záruk a kontrol je řádně prováděna. Komise vítá, že orgány USA jsou při sdílení informací i nadále transparentní, což ilustruje hodnotu programu sledování financování terorismu pro společné úsilí v boji proti terorismu. Informace poskytnuté podle dohody sehrály významnou úlohu při urychlení konkrétních vyšetřování týkajících se teroristických útoků spáchaných na evropské půdě včetně útoků ve Stockholmu, Barceloně a Turku v roce 2017. Členské státy a Europol využívaly tento systém ve větší míře a údaje z programu obsahovaly sedmkrát více informací důležitých pro vyšetřování, než tomu bylo v předchozím vykazovaném období. Příští společný přezkum dohody se očekává v roce 2021.

Pokud jde o mezinárodní spolupráci v oblasti výměny **údajů jmenné evidence cestujících pro účely boje proti terorismu a závažné trestné činnosti**, na 17. summitu EU–Kanada konaném ve dnech 17.–18. července 2019 v Montrealu obě strany uvítaly dokončení jednání o nové dohodě o jmenné evidenci cestujících. Kanada sice vznesla požadavek na právní přezkum, avšak strany se s výhradou tohoto přezkumu zavázaly, že dohodu finalizují co nejdříve, a uznaly její zásadní úlohu pro zvyšování bezpečnosti a současně pro zajištění ochrany soukromí a osobních údajů. Pokud jde o stávající dohodu o jmenné evidenci cestujících mezi EU a Austrálií[88], v srpnu 2019 se uskuteční návštěva týmu EU v Canberře v souvislosti se společným přezkumem a společným hodnocením dohody.

Komise rovněž spolupracuje s členskými státy v Radě na postoji EU pro nadcházející 40. zasedání shromáždění **Mezinárodní organizace pro civilní letectví**, které se bude konat od 24. září do 4. října 2019. Shromáždění stanoví politický směr a poskytne radě Mezinárodní organizace pro civilní letectví pokyny k technické práci na normách této organizace v oblasti zpracovávání údajů jmenné evidence cestujících. Rada schválila informační dokument vypracovaný Komisí, který nastiňuje postoj Unie k hlavním zásadám, o něž by se měly opírat veškeré budoucí celosvětové normy jmenné evidence cestujících. Informační dokument bude předložen jiným členům orgánu, než jsou členské státy EU.

VI. ZÁVĚR

[85] Úř. věst. L 215, 11.8.2012, s. 5.
[86] Úř. věst. L 195, 27.7. 2010, s. 5.
[87] COM(2019) 342 final ze dne 22. července 2019.
[88] Úř. věst. L 186, 14.7.2012, s. 4.

Díky úzké spolupráci mezi Evropským parlamentem, Radou, členskými státy a Komisí dosáhla EU v posledních letech ve společném úsilí na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii značného pokroku a dohodla se na řadě prioritních legislativních iniciativ. Členské státy s podporou Komise rovněž provádějí řadu nelegislativních operativních opatření, jež mají zvýšit bezpečnost pro všechny občany. Zároveň jsou stále u řady prioritních iniciativ projednávaných v rámci bezpečnostní unie nutná další opatření ze strany spolunormotvůrců, která by řešila bezprostřední hrozby. Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby podnikly nezbytné kroky k dosažení rychlé dohody o legislativních návrzích, jejichž cílem je bojovat proti teroristické propagandě a radikalizaci online, zvýšit kybernetickou bezpečnost, usnadnit přístup k elektronickým důkazům a dokončit práci na silnějších a inteligentnějších informačních systémech pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace.

Komise vyzývá členské státy k urychlenému a úplnému provedení všech právních předpisů přijatých v rámci bezpečnostní unie, aby se mohl plně projevit jejich přínos. Komise mimo to vyzývá členské státy, aby nadále a s větší intenzitou pracovaly na klíčových praktických opatřeních, jež mají zvýšit bezpečnost digitálních infrastruktur, bojovat proti dezinformacím a dalším kybernetickým hrozbám, zlepšit připravenost a ochranu a posílit spolupráci s partnery mimo Unii v boji proti společným hrozbám. Jako celek zvyšují tato opatření bezpečnost všech občanů.